

William Shakespeare

Roméo và Juliette

Những đường phố vắng lặng của thủ phủ Verone thanh bình vào thế kỷ XIV nằm im lìm ngái ngủ giữa những lâu đài cổ kính và dãy tường thành cao ngất vây kín những công viên rậm mát. Đời sống nơi đó tươi vui và thoải mái. Một vị lãnh chúa dòng dõi Della Scala, nhân từ, đức độ, chăm lo cho sự phồn vinh của thủ phủ. Những gia đình quý tộc tập hợp thân bằng quyến thuộc, bộ hạ tùy tùng và đám người hầu tặn tụy, trung thành. Những mối bất hòa truyền kiếp mà nguyên nhân đã bị lãng quên theo thời gian, vẫn còn chia rẽ hai dòng họ Montaigu và Capulet: hai vị trưởng tộc đã trầm tĩnh và khôn ngoan, bởi tuổi đời chồng chất, nhưng con cháu họ, những gã trai trẻ sôi nổi và táo bạo, không kể bọn tôi tớ, lúc nào cũng sẵn sàng đóng vai hảo hớn và anh hùng rơm, thường khuấy động sự yên tĩnh của thành phố. Vị lãnh chúa bức tức, truyền rằng, từ nay, bất cứ cuộc ẩu đả nào cũng bị xử phạt tử hình.

Chàng trai trẻ Roméo luôn khiến cha mẹ mình lo âu. Nước mắt chàng chan hòa với sương sớm. Lời thở than của chàng khiến mây trời u ám. Chàng xa lánh bạn bè, anh Benvolio đứng đắn và gã Meroutio nông nổi, đã lang thang trong rừng trước lúc bình minh. Bởi chàng si mê nàng Rosaline kiêu diễm, đẹp mà hiêm ác, và chàng chỉ còn biết héo mòn trước sự khinh bạc của nàng.

Benvolio biết tin Rosaline và nhiều bậc vương hầu, cùng phu nhân sẽ đến dự yến tiệc tại nhà quý tộc Capulet, mà tiểu thư Juliette vừa được gã Paris bánh trai cầu hôn.

- Đến đó đi, anh nói với Roméo, để mà so sánh gương mặt của người mà cậu yêu với vài ba khuôn mặt khác, mà tớ sẽ giới thiệu với cậu, để cậu phải thừa nhận rằng, con thiên nga của cậu chỉ là một con quạ xấu xí.

- Ta sẽ đến, Roméo hăm hở, nhưng chỉ để chiêm ngưỡng dung nhan rạng rỡ của người mà ta yêu thôi.

Rồi hai gã liều lĩnh, cải trang và đeo mặt nạ, đến ngay nhà kẻ thù thâm sâu của gia đình, vì Roméo thuộc dòng dõi Montaigu, còn lâu đài mà cậu ta sẽ xuất hiện là của dòng dõi Capulet.

Trong lúc ấy, người hầu và tôi tớ hồi hả, chộn rộn chuẩn bị yến tiệc. Lão Capulet chúc

mừng quan khách, nói đùa và trêu ghẹo các phu nhân, truyền những lệnh mâu thuẫn nhau cho bộ hạ và nhắc lại những kỷ niệm thời trai trẻ. Nhạc nổi lên: cuộc khiêu vũ bắt đầu.

Và Roméo, trong trang phục người hành hương đột nhiên khẽ hỏi người hầu phòng:

Cô gái nào lộng lẫy thướt tha trong tay hai người hào hoa kia thế? Trong đêm mờ ảo này, nàng khác nào viên trân châu lỏng lánh, trang điểm đôi tay gã Ethiopi. Nàng làm mờ đi ánh sáng những ngọn đuốc. Khi cuộc khiêu vũ chấm dứt, ta sẽ cho bàn tay trần tục của ta cái vinh hạnh chạm vào tay nàng.

Những lời nói đó đã lọt vào tai đứa cháu đức ông Capulet, tên là Tebaldo. Gã đã nhận ra giọng nói của một người Montaigu, bèn hò hét lên và chạy tìm cây trường kiếm, gã muốn trừng phạt một sự xúc phạm đối với gia đình chú, trong khi ông này, trầm tĩnh hơn, nghiêm khắc buộc hấn nên nhẫn nhịn.

- Mi muốn nghịch lời ta ư? Khốn nạn, mi chọn đúng lúc thật. Mi là một kẻ phách lối. Hãy đứng yên đó, nếu không...A! Con gà chọi, mi muốn giương cựa ra đấy à! Hãy mau vút bỏ bộ mặt hung tợn đó đi, thật là chướng mắt trong buổi hội hè vui vẻ này.

Tebaldo giận dữ, cần nhằn bỏ đi, vừa thề rằng hấn sẽ chẳng dừng lại ở đấy đâu. Ngay lúc đó, cuộc khiêu vũ chấm dứt.

Nhờ hóa trang, Roméo có thể men đến gần cô gái mà mình chú ý và bắt đầu tán tỉnh bằng những lời lẽ câu kỳ bay bướm:

- Nếu bàn tay tôi, chàng thử dài, chẳng chút nào xứng đáng, lại làm cho tay cô ướn tạp, tôi biết cách chuộc tội bất kính đó: môi tôi sẵn sàng xóa nó bằng một cái hôn nồng nàn.

- Người hành hương đáng mến ơi! –cô Juliette tinh nghịch đáp- sao lại nói xấu bàn tay mình thế, nó cũng chỉ ước ao được sử dụng theo thói quen bình thường thôi; những bậc thánh vẫn để tay mình chạm phải người hành hương và một cái bắt tay chính là cái hôn của những người sùng đạo.

- Nhưng chẳng lẽ các vị thánh và cả những người sùng đạo đều không có môi sao? – Roméo lại tiếp.

- Vâng có chứ, nhưng môi của họ dùng để cầu nguyện.

- Nếu thế, thánh nữ yêu quý ơi, hãy thỏa mãn nguyện cầu trên môi tôi, cho niềm tin đừng trở nên vô vọng.

- Các vị thánh có nhúc nhích gì đâu, -Juliette, vốn thông thạo cái trò chơi ứng đối dí dỏm này nói- thế mà họ vẫn thỏa mãn những lời nguyện cầu, hướng về họ.

Cuộc đối thoại sẽ còn tiếp diễn bất tận nếu bà vú già không đến mời Juliette đến ngồi bên cạnh mẹ, phu nhân Capulet.

Roméo bèn hỏi thăm một bà, đầy đà, phồn phơ và ba hoa, và kinh hoàng biết rằng mình vừa tỏ tình với một thiếu nữ dòng dõi Capulet. Để mặc cho Benvolio lôi đi, chàng đến từ giã chủ nhân, đang đứng bên thềm tiễn khách. Juliette mơ mộng và tò mò, đã quay lại, thỏ thẻ hỏi bà vú rất khéo léo:

- Vú ơi! Nói cho con biết, chàng quý tộc kia là ai thế?

- Đó là con trai và là người thừa kế lão Tiberio.

- Còn anh chàng vừa bước qua cửa?

- Đó có lẽ là chàng trai trẻ Petruchio.

- Này, còn anh chàng đi theo sau, đấy, cái người không hề khiêu vũ.

- À, vú không biết.

- Vú hỏi tên chàng đi, -rồi cô nói thêm, nhẹ như hơi thở, nếu chàng đã có vợ, con nhất quyết sẽ chẳng bao giờ lấy chồng!

- Tên chàng là Roméo, bà vú quay lại nói, dòng họ Montaigu, con trai độc nhất của kẻ đại thù nhà ta.

- Mọi tình duy nhất của ta lại trao gửi cho kẻ duy nhất ta phải thù ghét! Ôi! Ta đã gặp chàng quá muộn mà chẳng hề quen! Ôi! Ta đã quen chàng quá muộn. Ôi! Mọi tình kỳ lạ vừa chớm nở trong lòng ta! Ta phải yêu một kẻ thù phải căm ghét.

- Con nói gì thế? Con thăm thì gì thế? –bà vú thắc mắc.

- Những câu thơ con vừa mới học được của người vừa mới khiêu vũ với con –nàng quyết giữ kín nỗi niềm riêng của mình, vì cô biết rõ tất ba hoa của bà vú. Tiệc đã tàn, họ rời khỏi phòng chính.

Song Roméo vẫn chưa đi xa, chàng đã bỏ rơi được anh bạn Benvolio đứng đấy, men theo dãy tường bao quanh khu vườn của dinh thự Capulet. Sau khi thăm nhủ với mình: “Có thể nào ta lại bỏ đi khi ta vẫn ở lại chốn này?”. Chàng thoăn thoắt leo qua tường và nhảy vào vườn cây, trong lúc Benvolio, vừa gặp lại Mereutio láu lỉnh, cho rằng chàng lủi đầu đó vì mối tình tuyệt vọng đối với Rosaline.

Không còn vướng víu các bạn, Roméo bước thẩn thẩn trong vườn, tơ tưởng đến Juliette. Bỗng nhiên, một cánh cửa sổ từ từ hé mở, Juliette hiện ra, tựa vào bao lơn. Cô cũng bồn chồn và lo lắng, rồi trong khi Roméo, ẩn mình trong bóng tối, so sánh nàng với bình minh

và khung cửa với phương Đông, chế nhạo mặt trăng mờ nhạt vì hờn ghen với nhan sắc kiều diễm của Juliette, cho rằng hai vì sao sáng nhất trên bầu trời chiếu sáng đôi mắt giai nhân, ao ước được là cái bao tay đã có diễm phúc nâng niu đôi má nàng, thì cô gái khẽ thở dài:

- Than ôi! Khốn khổ thân tôi! Roméo! Sao chàng lại là Roméo? Hãy từ bỏ gia đình, hay từ bỏ tên họ đi. Hoặc là chàng hãy hứa yêu em, rồi em sẽ chẳng còn là người thuộc dòng Capulet nữa.

Roméo vừa định lộ mặt ra, đã nghe Juliette nói tiếp:

- Chỉ có tên chàng thù hận với em thôi. Còn chàng là chàng, đâu phải là Montaigu. Nghĩa lý gì một cái tên? Đóa hoa mà ta gọi là bông hồng, dù mang tên gì, cũng vẫn ngào ngạt hương thơm. Tên chàng, Roméo ơi! Có dính dáng gì đến bản chất của chàng đâu.

- Anh xin bằng vào lời nói của em, -chàng trai táo bạo bước ra nói- Cứ gọi anh là tình yêu của em, thế là anh được đổi tên rồi! Anh chẳng còn muốn mình là Roméo nữa.

Juliette vừa hổ thẹn vì vô tình để lộ tâm tư mình, vừa lo sợ cho sự liều lĩnh của Roméo, nếu có ai thuộc dòng họ Capulet bắt gặp chàng nơi đây.

Anh chàng si tình nói: “Sợ gì! Anh đã vượt qua những bức tường cao ngất này bằng đôi cánh nhẹ của tình yêu. Mắt em còn chứa nhiều nguy hiểm hơn là hàng chục lưỡi gươm của họ. Hãy nhìn anh chăm chú hơn, tức khắc thân anh sẽ được che chở trước hận thù của chúng.

- Sẵn lòng, -cô Juliette thỏ thẻ, mặt đỏ bừng và bối rối-, em định theo đúng lễ tiết một tí và chối biến những lời anh vừa nghe! Nhưng khiêu cách mà làm gì! Anh có yêu em không, hỡi Roméo? Em biết chàng sẽ nói có và em vội tin ngay. Nếu yêu em xin cứ chân thành thổ lộ. Nếu chàng nghĩ em đã bị chinh phục quá dễ dàng, thì đây nhé: em sẽ chau mày, ngúng nguẩy lắc đầu, để chàng có dịp van xin nài nỉ, bằng không, em cần gì phải bày trò nũng nịu. Nếu chàng đã không tình cờ thấu rõ nỗi lòng em, hẳn em sẽ e dè kín đáo hơn, nhưng cứ tin em đi, em còn thành thực hơn chán vạn cô nàng rụt rè khép nép. Roméo, như mọi nhà thơ si tình, xin vầng trăng vằng vặc đầu cành chứng giám, sẵn sàng ngỏ mọi lời thề thốt thủy chung, thì Juliette ra chiều ử dột vội ngăn lại:

- Em không làm sao vui trọn vẹn trong buổi hội ngộ đêm nay, -cô dịu dàng nói- nó quá bất ngờ, vội vã, và vô cùng táo bạo đối với em. Xin chào anh! Mong cho niềm hạnh phúc dào dạt lòng em cũng khiến lòng anh ngây ngất.

- Anh chưa muốn đi, -Roméo tỏ ra lì lợm- trước khi được nghe lời em ước hẹn.

Dù anh chưa ngỏ, em đã thầm hẹn thủy chung! Juliette vừa dứt câu, đã nghe tiếng bà vú oang oang từ phòng trong trong vọng ra. Vú ơi! Con đây! Romeo yêu dấu! hãy đợi vài phút em sẽ quay ra.

Nàng biến mất giây lát, rồi hiện ra bên cửa sổ, gọi Romeo:

- Ngày mai, mong chàng ho em biết tin, qua một người mà em sẽ phải đến, bao giờ và nơi đâu chàng định tổ chức lễ cưới đôi ta? Rồi em sẽ theo chàng tận góc bể chân trời!

- Ôi! Em yêu dấu! –Romeo kêu lên.

- Bây giờ cho đến lúc ấy, còn mấy thập kỷ dài. Trời sắp sáng rồi. Chúc anh ngủ ngon đến cả ngày mai!

- Mong giấc ngủ êm đềm sẽ đưa em vào cõi mộng. –còn lại một mình Romeo lẩm bẩm- Anh sẽ tìm đến phong riêng của vị linh mục khả kính, để cầu xin giúp đỡ và tỏ lộ nỗi niềm hạnh phúc.

Con người nhân hậu mà chàng có thể trút cả tâm tình ấy, cư ngụ trong một ngôi nhà tu cô tịch hẻo lánh, không xa Verone là mấy. Cuộc sống của ông lặng lẽ trôi qua giữa những buổi cầu nguyện, những lần đi hái dược thảo để bào chế ra bao thứ thuốc công hiệu, và vài cuộc viếng thăm của mấy cậu trai trẻ, mà ông là người cố vấn và chỉ đạo tinh thần. Từ tờ mờ sáng, đã thấy ông khoác áo len nâu, đầu trùm mũ, tay xách giỏ, đi tìm những nhánh lá quen thuộc, đầu óc ngổn ngang bao tư tưởng cao siêu, thanh khiết.

- Buổi sáng mù sương, giao hòa với đêm tối, -ông lẩm bẩm-. Ta phải hái cho đầy giỏ, những hoa thơm cỏ lạ, hương vị ngọt ngào và quý giá kia. Quyền lực to lớn đang ngự trị trong cây, rong cỏ và trong cả những tảng đá, đồng thời với những mối nguy hiểm! Cánh hoa nhỏ bé này chứa đựng vừa chất độc, vừa vị thuốc. Con người cũng chẳng khác gì loại cây cỏ ấy.

Một giọng nói bỗng cất ngang dòng suy tưởng thường nhật của ông:

- Kính lạy cha!

- Lạy chúa! -Cha Laurent vội đáp- Giọng ai ban mai gửi ta lời chào dịu dàng ấy nhỉ?

Romeo, con đấy à, con đến thăm ta vào giờ này, khiến tae ngại có điều gì vừa khuấy động lòng con.

Con người thánh thiện này, thừa rõ mối tình cuồng si mà mới hôm qua đây, kẻ đến xưng tội còn trao gửi cho nàng Rosaline xinh đẹp và nhẫn tâm.

- Con sẽ kể hết cha nghe. -Roméo đáp, với lối nói cầu kỳ của những gã phong lưu thời thượng- Con đến dự tiệc vui ở nhà kẻ thù, nơi đó, con đã gây khổ đau cho người làm con đau khổ, cả con lẫn người ấy đều trông chờ phương thuốc thần diệu của cha. Lòng con không vương chút thù hận, vì con vẫn cầu nguyện cho cả kẻ thù của mình.

- Nói rõ hơn đi con ngoan của ta.

- Thừa cha, Con đã yêu say đắm cô con gái nhà Capulet giàu có, nàng cũng yêu con. Chúng con đã cùng nhau giao ước, mong cha vui lòng làm lễ hôn phối cho chúng con ngay hôm nay.

- Có thánh Francois chứng giám! Sao lại có sự thay đổi quái lạ thế? –Cha Laurent kêu lên thảng thốt, ngược mắt lên trời, như thể cầu khẩn vị sáng lập dòng tu của mình- Cô nàng Rosaline mà con yêu đắm đuối, lẽ nào con lại quên nhanh đến thế? Chúa ơi! Đôi má hóp vì sầu muộn của con từng đầm đìa nước mắt. Mặt trời còn chưa xóa tan đám sương mù tích tụ từ những lời than thở của con, và tiếng rên rĩ trách hờn của con vẫn còn vang vọng bên tai ta. Kia, trên má con còn in rõ vết nước mắt con chưa kịp lau! Thế mà con đã vội thay đổi!

- Cha vẫn trách con về mối tình si dại đối với Rosaline kia mà! –Roméo làu bàu- Mấy lời trêu chọc nhẹ nhàng của cha làm anh phật ý.

- Đó là sự si mê của con đối với cô nàng, chứ không phải tình yêu đâu, con ạ! Nhưng ta có lý do để giúp đỡ con -vì cha điềm đàm nói, khi thoáng nghĩ rằng lễ cưới bất chợt này có thể đánh dấu ngày chấm dứt mối cựa thù giữa hai dòng họ- Hỡi chàng trai nông nổi, hãy theo ta, một cách chậm rãi và thận trọng nhé! Những kẻ hấp tấp thường hay vấp ngã. Ngay sáng hôm đó, Juliette được báo trước, đến gặp Roméo trong phòng cha Laurent. Cha ban phép cưới cho đôi tình nhân, vừa thỉnh cầu thần thánh phù hộ cuộc hôn phối. Sau đó nàng quay về nhà, còn Roméo thì đến gặp bạn bè. Bọn họ vẫn không ngớt buông lời trêu chọc, trước vẻ mặt si tình đến ngẩn ngơ của anh. Những câu bông đùa đang tuôn ra rôm rả; những tiếng cười đang vang lên như phá, thì thấy gã Telbado hùng hổ xốc tới, thái độ ngang tàng và khiêu khích, có đám bạn hữu và bọn bộ hạ của hắn đi theo. Mặc những lời khuyên nhủ chí tình của Benvolio, mặc sự ngăn cản của Roméo, lúc bấy giờ chẳng còn lòng dạ nào đi kiếm chuyện gây gổ, dù với một kẻ thuộc họ Capulet –cái họ đối với anh tuy có vẻ mơ hồ, đã trở nên thân thiết- bạn anh, gã Mercutio hiểu động, nhận lời thách đấu của Telbado, rút gươm ra, liền đâm tử thương gục xuống, nụ cười châm

biếm còn đọng lại trên môi. Roméo đau đớn, rụng rời, vì anh rất quý mến Mercutio, lại trông thấy tên Tebaldo quay lại ngạo nghễ, vênh vang, anh quên mất luật cấm của lãnh chúa, sự liên hệ quyền thuộc giữa kẻ sát nhân với nàng Juliette yêu dấu của mình, mà chỉ nghĩ đến việc báo thù cho bạn. Một trận so kiếm tay đôi diễn ra, thoáng chốc Tebaldo đã ngã gục. Dân chúng đổ xô đến, bắt giữ Benvolio, nhưng anh đã kịp thời, dù phải một phen gay go vất vả, mới thuyết phục được Roméo chạy trốn, rồi kể lại cho lãnh chúa nghe qua nội vụ xô xát, xen lẫn tiếng rên thảm thiết của phu nhân Capulet, khóc than cho đứa cháu Tebaldo và kêu gào đền mạng. Vị lãnh chúa nhất quyết lạnh lùng trước mọi lời van xin cầu khẩn. Ngài ra lệnh trục xuất Roméo ra khỏi thủ phủ và đe dọa sẽ bêu đầu nếu tìm cách quay về Vérone.

Thế là Juliette trở thành góa bụa, ngay khi vừa cử hành hôn lễ. Tuy nhiên, nàng vẫn còn chưa hay biết tai họa thảm khốc của mình. Nàng đợi chờ bà vú đi săn tin về và mơ ước lần gặp gỡ Roméo sắp đến. Nhưng tiếng than van nức nở nào thế, những câu nói đứt đoạn khó hiểu, câu chuyện rối rắm lộn xộn, mới nghe qua Juliette cứ ngỡ Roméo vừa bị giết chết. Buồn lo xen lẫn mừng vui, vừa mới khuây khỏa đã tuyệt vọng! Lưu đây ư! Roméo bị lưu đây! Anh lần trốn trong phòng cha Laurent để chờ khi trời vừa sụp tối, bà vú sẽ tìm chàng đến để từ biệt nàng Juliette rũ rượi ử ê, trước giờ lên đường biệt xứ.

Thất vọng vì phán quyết của vị lãnh chúa, Roméo như điên dại, định tự hủy mình. Vị linh mục đáng kính quờ mắt chàng hồi lâu, phân tích cho chàng thấy việc lưu đây ở Mantoue, một thành phố kề cận Vérone, tạo dịp cho chàng có thể thường xuyên nhận được tin tức Juliette và mọi sự rồi sẽ được thu xếp ổn thỏa. Yên tâm phần nào, Roméo chờ đêm tối để đến từ biệt Juliette.

Phần mình, đức ông Capulet vừa tiếp đón gã trai trẻ Paris, kẻ say mê con gái ông, vừa đến để thăm dò tình cảm của Juliette dành cho gã.

- Mọi việc xảy ra dồn dập –nhà quý tộc Capulet nói- đối với ông, tình cảm riêng tư của một cô gái chẳng mấy quan trọng- và biến chuyển khắt nghiệt đến nỗi chúng tôi chẳng còn đâu thì giờ để hỏi han con gái mình, nhưng nó vẫn tùy quyền định đoạt của chúng tôi. Tôi chịu trách nhiệm với ngài như thế. Bà này, hôm nay là thứ mấy nhỉ? Thứ hai à! Tốt lắm. Báo cho Juliette biết rằng thứ năm tới, nó sẽ thành hôn với bá tước Paris. Đừng phớt lơ gì cả, tang nhà ta còn rành rành đây! Như thế ngài có thể ra về, chào tạm biệt nhé! Bà này, chuẩn bị hôn lễ cho Juliette. Chúc tất cả ngon giấc. Sắp sáng đến nơi rồi.

Phía bên kia dinh thự, trên cái bao lơn mà ta đã biết, bao quát cả khu vườn tràn ngập ánh trăng, đôi vợ chồng trẻ tuyệt vọng, ngậm ngùi chờ đợi ánh sáng ban mai sẽ đến cướp Roméo lìa khỏi vòng tay Juliette.

- Chàng đã muốn đi rồi sao? Đêm hãy còn dài, ngày vẫn chưa tới. Đó là tiếng hát của họa mi -chứ nào phải sơn ca- mà khiến chàng hoảng sợ. Nó vẫn hát hàng đêm trên cành lựu mà chàng thấy đó. Tin em đi, anh thân yêu của em, đó là tiếng hát họa mi.

- Không, chính đó là tiếng hát sơn ca, báo hiệu bình minh sắp tới, –Roméo thờ dài não ruột- chứ nào phải họa mi. Nhìn kia, em yêu, những luồng ánh sáng hờn ghen, phía trời Đông đang viền quanh những cụm mây tan tã. Vầng trăng đã nhạt nhòa, và đỉnh núi mù sương, rặng Đông vừa nhóm dậy. Anh phải ra đi để sống, hay ở lại đây rồi chết.

- Không, đó chẳng phải là ánh bình minh đâu, em biết rõ mà. Đó là đám vân thạch nào đó, trời gửi xuống làm đuốc soi đường cho anh đến Mantoue. Nán lại chút nữa, anh cần chi phải vội.

- Dù anh có bị bắt, dù anh phải chết, anh cũng vui lòng vì em đã muốn thế! Anh thiết tha muốn ở lại hơn là mong ước ra đi. Thôi thì tử thần ơi, cứ đến. Hãy trò chuyện với nhau đi, em yêu, bởi ngày vẫn chưa rạng.

- Trời đã sáng, trời đã sáng rồi! -Juliette chợt bàng hoàng bật khóc nức nở- Anh hãy đi đi! Trốn xa chỗ này. Chính sơn ca vừa cất cao tiếng hát lạc điệu, nhói tai. Có người cho rằng tiếng hát sơn ca rất thánh thót, êm đềm. Không phải thế đâu, vì nó khiến đôi ta ngăn cách và đuổi chàng rời khỏi nơi đây, để chào đón bình minh. Bây giờ anh hãy đi đi! Ánh sáng đã lên cao rồi!

- Tạm biệt, tạm biệt. Hôn anh lần cuối đi, rồi anh nhảy xuống!

- Nay, anh phải cho em biết tin tức hàng ngày, hàng giờ, anh nhé! -Juliette dặn dò- Bởi vì trong một phút là đằng đẳng bao ngày. Ôi! Em sẽ già đi mất trước khi gặp lại Roméo của em! Hôn em đầy những dự cảm đen tối. Giờ đây, nhìn anh dưới đó, em cứ ngỡ như thấy người chết dưới đáy mồ.

- Tạm biệt! –Roméo hét lên, không còn chịu đựng nổi nữa, anh cầm đầu chạy, và Juliette cũng không thể bình yên đơn mọn nỗi sầu, bởi phu nhân Capulet, theo lời chồng, ngay lúc ấy đã bước vào, hơi ngạc nhiên bắt gặp con gái mình đã dậy.

Cho rằng những giọt lệ còn long lanh trong mắt Juliette, là dành cho cái chết của người anh họ Tebaldo, bà kẻ lẽ đông dãi về những dự định báo thù tên sát nhân Roméo, rồi để

làm vui long cô bé khốn khổ, bà loan báo cho cô biết về lễ thành hôn sắp tới của cô với chàng kỵ sĩ đẹp trai và dũng cảm Paris, tại nhà thờ thánh Pierre.

Sau cái đêm tuyệt vọng, cô Juliette đáng thương hầu như mất hết kiên nhẫn. Cô từ chối người chồng do cha cô ép buộc. Ban đầu, ông ta vẫn xem cô như đứa bé được nuông chiều, chưa hiểu rõ mình thực ra muốn gì, nhưng sau đó, trước những lời từ chối quyết liệt, lặp đi lặp lại nhiều lần, ông ta nổi nóng và hung hăng, tàn bạo đến mức buông ra lời nguyên rủa, đe dọa và mắng nhiếc Juliette thậm tệ, đoạn ông bỏ đi, đóng sầm cửa lại, bà vợ hoảng hốt lùi thối theo sau.

Sâu khổ và đau đớn, Juliette quyết định đi gặp cha Laurent để van nài, nên hăm hở tìm đến ngôi nhà hiu quạnh đã chứng kiến hôn lễ của nàng. Cha Laurent đang có khách: Paris đến thổ lộ cho ông biết, cuộc thành hôn sắp tới của mình với tiểu thư họ Capulet. Tin đó khiến vị linh mục tốt bụng hoang mang, ông vội đuổi khéo Paris về, để tập trung lo lắng cho cô gái sấm hối đáng thương. Biết làm sao đây? Juliette nói sẵn sàng làm bất cứ việc gì, và sau khi cân nhắc đắn đo hồi lâu, cha sắp đặt mưu kế như sau:

- Thế này nhé –cha nói- con hãy vui vẻ lên và cứ ưng thuận làm lễ cưới đi. Ngày mà là thứ tư rồi, đừng cho bà vú ngủ chung phòng với con. Cầm lấy cái lọ này, khi nào lên giường ngủ, con hãy uống thuốc đựng trong ấy, tức khắc, mạch con sẽ ngừng đập, hơi thở tắt lịm, thân thể lạnh băng, chứng tỏ rằng con không còn sống nữa. Nét đầm thấm của má và môi con sẽ trở màu tro úa, tứ chi bất động, cứng đờ như chết suốt bốn mươi hai giờ. Con sẽ nằm trong trạng thái một kẻ đã già từ cõi đời, nhưng con sẽ thức dậy, sau một giấc ngủ êm đềm. Có điều, buổi sáng cử hành hôn lễ, họ sẽ phát hiện rằng con đã chết; thế là đúng theo phong tục trong xứ, họ sẽ đặt con vào cái quan tài không đậy nắp, trong bộ trang phục lộng lẫy nhất và mang con đến ngôi nhà mồ của dòng họ Capulet. Cùng lúc, Roméo sẽ được thông báo về mưu lược của chúng ta, anh ấy sẽ đến đây: cha và anh ấy sẽ canh chừng, chờ con thức giấc và ngay chiều đó, anh ta sẽ cùng đưa con đi Mantoue. Con sẽ được giải thoát trọn vẹn, nếu sự yếu đuối thường tình sẽ không khiến con mất bình tĩnh trong lúc hành động.

- Trao con lọ thuốc đi. -Juliette kiên quyết nói- Đừng lo con sợ hãi, tình yêu sẽ cho con nhiều can đảm, và sẽ cứu thoát đời con. Xin từ biệt cha.

Ngày hôm sau trôi qua thật nhanh, đức ông Capulet đích thân chuẩn bị yến tiệc; cô con gái, từ nhà vị linh mục về, xin cáo lỗi. Phu nhân Capulet đảm đương việc chọn lựa y phục

và trang sức cô dâu. Bà vú thì lảng xảng rồi rít, Juliette bèn bảo bà đi nghỉ. Còn lại một mình, cô bé hôm qua còn là đứa con được nuông chiều và đầy đủ hạnh phúc, giờ đây phải đơn độc chống chọi với nỗi khổ đau oan nghiệt.

- Vĩnh biệt! –nàng nói thầm với mẹ- Biết bao giờ mẹ con ta mới gặp lại nhau. Ta cảm thấy một thoáng ghê rợn, làm nguội lạnh mọi nguồn sống trong ta. Hay ta gọi các người thân đến đây cho vững bụng? Không! Ta phải diễn một mình tấn tuồng quái đản! Ta sẽ ra sao, nếu mai này thuốc kia không ngấm? Ta sẽ phải thành hôn ư? Không, không, lưỡi dao găm trong tâm tay ta đây, sẽ chống lại. Hay nếu đó là thuốc độc, mà cha Laurent định đưa ta vào cũi chết, để khỏi phải chịu ô nhục, vì chính cha đã tác hợp ta với Roméo? Không. Không thể nào như thế được, mọi người đều biết cha là một bậc thánh, không thể nào nghĩ xấu về cha. Nhưng việc gì sẽ xảy ra, nếu ta lại thức dậy trong mồ, trước khi Roméo kịp đến giải thoát ta? Ta sẽ chết ngạt mất, hay nếu còn sống ta sẽ điên loạn vì kinh hãi, giữa những người chết và các oan hồn thường ẩn hiện về đêm? Ta có mơ mộng quá chăng? Em đến đây, Roméo, chỉ vì chàng mà em uống liều thuốc này!

Thế rồi cô bé dũng cảm phóng lên giường, nốc cạn một hơi lọ thuốc.

Lúc đó, trong lâu đài Capulet; thiên hạ tắt bật dưới bếp. Mặt trời vừa ló dạng, các phụ bếp đã chạy lảng xảng với que nướng, thùng múng, củi lửa. Người ta báo tin bá tước Paris đến, trang trọng và lịch sự với cả ban nhạc rộn ràng ban mai. Người ta hồi thúc bà vú đi đánh thức Juliette dậy để trang điểm. Rồi bỗng nhiên những tiếng kêu gào thảm thiết vang lên; nằm dài trên giường, xanh xao, lạnh cứng với nguyên vẹn y phục, Juliette vẫn lặng thinh trước bao lời kêu gọi của bà vú điên cuồng, rồi của bà mẹ đau đớn quần quai, của người cha sầu khổ khôn nguôi, tiếp đó là bá tước Paris hào hoa với ban nhạc của mình, cuối cùng là của cha Laurent. Tiếng khóc than và kẻ lẻ vang lên cho đến lúc vị ẩn sĩ thuyết phục mọi người đè nén đau thương, bình tâm lo tổ chức tang lễ cho huy hoàng, trọng thể. Bọn nhạc công dứt ống sáo vào bao, nhưng để khỏi phải thiệt thòi, họ quyết định nán lại chờ nhập bọn với những người khóc thuê, theo sau đám ma, hầu dự cơm chiều với họ.

Bị lưu đày ở Mantoue, Roméo ngóng đợi tin tức của Juliette và trong khi mong chờ, chàng ôm ấp nhiều ý nghĩ phẫn khởi và dệt bao mộng đẹp. Chợt tên đầy tớ Balthazar của chàng bước vào, gã từ Vérone đến thẳng đây và hoàn toàn không hay biết gì về kế hoạch của cha Laurent. Không kịp thở, gã báo cho chủ mình nghe nguồn tin bí hiểm.

- Tôi trông thấy tận mắt, -gã nói- họ mang tiểu thư Juliette vào nhà mộ tổ tiên và tôi vội phóng xe đến ngay để báo tin cho công tử rõ.

- Thật thế sao? –Roméo hỏi lại với vẻ trầm lặng của sự tuyệt vọng tận cùng- người chẳng có thư từ gì của cha cả sao? Không à? Thôi chẳng cần nữa. Hãy mau đi thuê ngựa cho ta. Ta sẽ ra đi ngay chiều nay. Juliette ơi! Đêm nay, anh sẽ đến ngủ bên cạnh em. Biết làm cách nào đây? Ta còn nhớ một lão dược sư, rách rưới toi tả, nghèo đói, trên trần cửa hiệu khốn khổ của lão, treo tòn ten một con rùa, một con cá sấu nhồi rom; trên hàng kệ bụi bặm lẫn lóc vài cái hộp rỗng, những viên thuốc mốc meo, mấy hũ sành màu xanh, rải rác đây đó, chung bày làm vi. Trước tình trạng túng bấn đó, ta nghĩ, nếu có ai cần một liều thuốc độc, vẫn bị cấm ngặt ở Mantoue, thì chính nơi đây, lão già khốn khổ kia sẽ sẵn sàng bán cho hẳn. Ôi chao! Dược sư!

Với bốn mươi đuy-ca, Roméo nài mua của con người bán cùng ấy, một liều thuốc độc có khả năng đưa hai mươi người khỏe mạnh sang thế giới bên kia, rồi cấp tốc đến Vérone. Cha Laurent vừa hay tin lá thư ông gửi cho Roméo đã bị chặn lại bởi một hàng rào y tế, vẫn thường xuyên dựng ra trong thời bệnh dịch hoành hoành. Ông vội vã đến hầm mộ nơi Juliette sẽ tỉnh dậy trong ba giờ nữa. Thật đáng thương cho tấm thân căng tràn nhựa sống, phải bị giam hãm giữa những người chết. Ông đã già yếu và tật nguyền, lại phải vác cái đòn bẩy nặng nề, dù cố gắng hết mức, ông vẫn không thể đi nhanh hơn được. Bá tước Paris khóc than vị hôn thê diu hiền của mình, đã đến trước ông, tuôn nước mắt lã chã và rắc đầy hoa lên mộ Juliette. Roméo mang cuộc theo để nạy tấm đá lát trên phần mộ, suýt bắt gặp Paris, nếu Paris không kịp ẩn mình, khi nghe có tiếng chân người. Nhưng vừa nhận ra kẻ lạ thuộc dòng họ Montaigu. Paris bước ra, đầy vẻ đe dọa. Đã cận kề cái chết, Roméo không muốn gây thêm tội lỗi nào nữa, chàng cầu xin Paris hãy tránh xa nơi này. Nhưng kẻ si tình đau khổ của Juliette dùng lời lăng mạ để thách thức chàng. Hai người trai trẻ đấu nhau và Paris tử thương gục xuống, còn van nài được đặt thi thể cạnh Juliette, mà anh ta trót yêu tha thiết.

Đến lúc đó Roméo mới nhận ra anh, rồi nhớ lại, như trong giấc mơ, rằng mình có nghe nói, Paris lẽ ra đã cưới Juliette. Chàng nói:

- Ta sẽ, vui chôn người trong một ngôi mộ thật rõ ràng, bởi nhan sắc của Juliette sẽ biến nhà mồ này thành một phòng khánh tiết huy hoàng chói lọi. Juliette thân yêu ơi! Anh muốn ở cùng em và chẳng bao giờ nữa, anh rời khỏi cái lâu đài sâu thẳm này. Mất ta ơi!

Hãy nhìn nàng lần cuối. Tay ta ơi, hãy siết nàng cho chặt. Hỡi những người hoa tiêu tuyệt vọng! Hãy đâm đầu xuống những tảng đá, nơi con tàu đã rời rã vì bão táp của người sẽ vỡ nát tan tành. Ta uống cho tình yêu của ta! Lão dược sư trung thực, thuốc của người thật linh nghiệm!

Rồi phủ phục dưới chân Juliette, Roméo trút hơi thở cuối cùng, trong lúc từ phía bên kia nành mồ, vừa thở dốc vừa loạng choạng vấp ngã, cha Laurent được tin, do chính miệng Balthazar báo lại, rằng công tử đã một mình đến nhà mồ từ hơn nửa giờ qua. Cậu xé bởi muốn vản nỗi lo âu sợ sệt, ông lão bước lần đến lăng mộ. Ôi! Máu ai bê bết ở cửa vào, gương kiềm của ai vứt bừa ra đất? Trời ơi! Roméo xanh xao và Paris đầm máu! Và dưới đôi mắt hải hùng của vị ẩn sĩ già nua, Juliette cự mình, rồi boàng hoàng mở hé mắt ra. Nàng khê thăm thì:

- Ô! Cha cứu tinh của con! Chồng của con đâu rồi! Con nhớ rõ mình sẽ phải thức dậy nơi đâu, bây giờ con đã thức. Nhưng Roméo của con đâu?

- Chao ôi! –cha Laurent nghẹn ngào, cõi lòng tràn ngập xót thương- một quyền lực quá lớn lao đã vượt quá mọi dự định của chúng ta. Có tiếng người, ta phải rời khỏi đây ngay. Than ôi! Trông kia, chồng con đã nằm chết bên cạnh con, và Paris cũng thế. Nhanh lên, ta không dám nán lại đây lâu hơn, bọn vệ binh sắp tới. Ta sẽ đưa con vào tu viện các nữ tu, nhưng phải trốn đi ngay.

- Cha cứ đi đi, còn con, con không đi đâu cả, Juliette bình tĩnh nói.

Cũng như Roméo khi nhận được cái tin bi thảm, nàng quyết định ngay. Nàng không do dự, cũng chẳng hề run sợ. Trong khi cha Laurent rời đi, nàng nói tiếp: “Ta thấy cái gì đây? -Một cái cốc mà bàn tay người thân thương của ta đang nắm chặt. Như vậy là thuốc độc đã kết liễu cuộc đời chàng. Ôi, chàng ác quá, chàng đã uống hết cả rồi, chẳng để lại cho ta lấy một giọt để giúp ta đi theo chàng. Có thể trên môi chàng còn có đủ chất độc để giúp em chết, nếu em hôn chàng lần cuối?”

Bỗng từ một nơi nào đó, vọng lại một giọng nói chói tai:

- Này, nhóc con, hãy dẫn bọn ta đi. Chú bảo là ở phía nào vậy?

Juliette vừa rút dao găm của Roméo ra khỏi vỏ, vừa nói tiếp:

- Có tiếng động ư? Ta phải gấp lên thôi: Dao ơi. Mày ở đây thật là đúng lúc. Mày hãy hoen gỉ đi trong vết thương này. Hãy đem đến cho ta cái chết.

Rồi nàng ngã xuống bất tỉnh trên thi hài của Roméo.

Thế là đôi tình nhân của thành Vérone đã chết như họ đã sống, hai đứa trẻ từng yêu nhau, bất chấp mọi điều, bị chia lìa nhưng mà lại đại đoàn viên.